

คอลัมน์ “เศรษฐีทรนงค์เจ้าพระยา”

นิตยสารผู้จัดการรายเดือน ฉบับเดือนธันวาคม 2546

ใครจะซื้อ Manchester United ?

รังสรรค์ ณะพรพันธุ์

ในขณะที่มหาเศรษฐีชาวอังกฤษเจ้าของกิจการสโมสรฟุตบอลถอดใจ พวกนักขายสโมสรฟุตบอลที่ตนเป็นเจ้าของ เนื่องจากพานพบว่า สโมสรฟุตบอลมิใช่ธุรกิจที่ให้กำไร อภิมหาเศรษฐีชาวต่างชาติตีบทเข้าเข้าไปยึดกิจการสโมสรฟุตบอลในอังกฤษเป็นว่าเล่น

มิลาน แมนดารีค (Milan Mandaric) นายทุนอเมริกันซื้อสายเซอร์เบียเข้ายึดสโมสร Portsmouth โรมัน อะบรามอฟิซ (Roman Abramovich) นายทุนน้ำมันชาวรัสเซียยึดสโมสร Chelsea สโมสร Leeds United ซึ่งมีอาการกึ่งล้มละลายต้องคลานไปหาเช็กอับดุลมูบารัค อัล-กาลีฟา (Sheikh Abdul bin Mubarak al-Khalifa) แห่งบาห์เรน

ในบรรดาสโมสรฟุตบอลใน Premier League ของอังกฤษ ไม่มีสโมสรใดที่น่าซื้อมากไปกว่า Manchester United (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกย่อๆ ว่า ManU) ในทันทีที่อภิมหาเศรษฐีรัสเซียซื้อสโมสรฟุตบอล Chelsea วงการฟุตบอลพากันจับตามองว่า ใครจะเสนอซื้อ ManU

เหตุใด ManU จึงน่าซื้อ?

ประการแรก ManU เป็นสโมสรฟุตบอลที่มีฐานะการเงินอันมั่นคงที่สุด ไม่จำเพาะแต่ในสหราชอาณาจักร หากยังมั่นคงที่สุดในยุโรปอีกด้วย ManU มีผลประกอบการอันดีเลิศ โดยมีการติดต่อกันหลายปี ในปีการบัญชี 2544/2545 ManU มีรายได้ 146 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง และมีกำไร 32 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง

ประการที่สอง ManU มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัยและบริหารจัดการอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ คณะกรรมการบริหารของ ManU ประกอบด้วยกรรมการที่มีประสบการณ์ในการบริหารทั้งในภาครัฐบาลและภาคธุรกิจเอกชน เซอร์โรแลนด์ สมิท (Sir Roland Smith) อดีตผู้บริหาร British Aerospace และกรรมการ Bank of England ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการอำนวยการ ManU ตั้งแต่ปี 2534 อันเป็นปีก่อนการก่อตั้ง Premier League ประธานคนปัจจุบัน คือ เซอร์รอย การ์ดเนอร์ (Roy Gardner) แห่ง Centrica มาร์ติน เอ็ดเวิร์ดส์ (Martin Edwards) ดำรงตำแหน่ง CEO ในช่วงเวลาเดียวกัน โดยที่ปีเตอร์ เคนยอน (Peter Kenyon)

สืบต่อในตำแหน่งนี้ นับตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2543 จวบจนกระทั่งสโมสร Chelsea ซื้อตัวไปเมื่อต้นฤดูการแข่งขัน 2546/2547 และ ManU แต่งตั้งให้เดวิด กิลล์ (David Gill) ดำรงตำแหน่งแทน

ประการที่สาม ManU มีฐานธุรกิจที่มั่นคง นอกเหนือจากธุรกิจสโมสรฟุตบอลแล้ว ManU ยังมีธุรกิจโรงแรม ธุรกิจศูนย์การค้า และธุรกิจการค้าปลีก จนถึงขั้นจัดตั้ง Manchester United Megastore ซึ่งแผ่กิ่งก้านสาขาไปยังประเทศต่างๆ ManU ผลิตเครื่องแต่งกาย นักกีฬา อุปกรณ์กีฬา ของที่ระลึก และอื่นๆ โดยมี Manchester United เป็นยี่ห้อ และพยายามขับเคลื่อนเป็นยี่ห้อระดับโลก (Global Brand) ในปัจจุบันรายได้จากการขายสินค้าของ ManU มีมูลค่าประมาณ 20-25% ของโครงสร้างรายได้ของ ManU

ประการที่สี่ ManU มีฐานลูกค้าที่กว้างขวาง แฟน ManU ครอบคลุมปริมาณพลต่างๆ ในมนุษยพิภพ ทั้งนี้มีผู้ประมาณการว่า ManU มีแฟนทั่วโลกประมาณ 54 ล้านคน เฉพาะในสหราชอาณาจักรมีถึง 11 ล้านคน ด้วยเหตุดังนี้ ManU จึงสามารถจำหน่ายบัตรชมการแข่งขันฟุตบอลหมดทุกนัด ทั้งที่สนาม Old Trafford ซึ่งมีผู้ตั้งสมญานามว่า Theatre of Dreams บ้าง หรือ Hollywood of Football บ้าง มีความจุถึง 67,500 ที่นั่ง ManU ให้ความสำคัญแก่กิจการสมาชิกสัมพันธ์อย่างมาก ในอีกด้านหนึ่งบรรดาแฟนฯนอกจากจะรวมตัวกันอุดหนุน ManU แล้ว ยังรวมตัวกันเป็น *Shareholders United* ซื้อหุ้น ManU เพื่อป้องกันมิให้ ManU ถูกครอบงำกิจการ

ประการที่ห้า ManU มีสปอนเซอร์เงินหนา ในปัจจุบันสปอนเซอร์สำคัญของ ManU ประกอบด้วย Nike (300 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง) Vodafone (100 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง) Pepsi, Budweiser และ Ladbrokes ตราบเท่าที่ ManU มีตำแหน่งสัมพัทธ์อันดับสูงใน Premier League และมีแฟนสโมสรชนิดอุ้นหนาฝาคั่ง ใครๆก็อยากเป็นสปอนเซอร์ ManU

ประการที่หก ManU มีทีมนักฟุตบอลที่แข็งแกร่งมีผู้ประมาณการว่า มูลค่าของทีมนักฟุตบอล ManU ตกประมาณ 100 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง ในช่วงเวลา 17 ปีที่เซอร์อเล็กซ์ เฟอร์กูสัน (Alex Ferguson) เป็นผู้จัดการ ManU ครองถ้วย 18 ใบ และเป็นแชมป์ Premier League ถึง 8 สมัย แม้ในยุคสมัยที่ ManU ขายเดวิด เบคแฮม (David Beckham) ไปแล้ว ManU ก็ยังสามารถอ้างตำแหน่งสัมพัทธ์ที่ดีได้

ด้วยเหตุผล 6 ประการดังที่พรรณนาข้างต้นนี้ ManU จึงเป็นเป้าหมายแห่งการครอบงำกิจการ ความเคลื่อนไหวในการครอบงำกิจการ ManU ปรากฏเป็นข่าวตั้งแต่เดือนกันยายน 2546 เมื่อหนังสือพิมพ์ *The Observer* รายงานว่า มีผู้จ้องซื้อ ManU อย่างน้อย 3 ราย รายหนึ่งเป็นชาวรัสเซีย รายที่สองเป็นชาวยุโรป และรายที่สามเป็นอาหรับ

แท้ที่จริงแล้ว ความเคลื่อนไหวในการครอบงำกิจการ ManU มีมาตั้งแต่ปี 2542 เมื่อรูเบิร์ต เมอร์ด็อก (Rupert Murdoch) เจ้าพ่อธุรกิจสื่อมวลชน พยายามซื้อ ManU แต่ได้รับการต่อต้านจากสังคมและรัฐบาลอังกฤษ เมอร์ด็อกเป็นเจ้าของสถานีโทรทัศน์ BSkyB ซึ่งได้สัมปทาน

การถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอล Premier League หากเมอร์ดีอ็อกครอบกิจการ ManU ด้วย เมอร์ดีอ็อกก็จะมีอำนาจผูกขาดในธุรกิจฟุตบอล

ManU มีหุ้นประมาณ 260 ล้านหุ้น หากจะครอบกิจการ ManU ต้องใช้เงิน ประมาณ 500-600 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง ราคาหุ้น ManU แกว่งไกวตามสถานการณ์ในตลาดและ สภาวะการณ์ในการเก็งกำไร หุ้น ManU เคยมีราคาสูงสุดถึง 400 เพ็นซีในเดือนมีนาคม 2543 แต่แล้วร่วงหล่นลงเหลือ 95 เพ็นซีในเดือนพฤศจิกายน 2545 ในช่วงต้นปี 2546 เขยิบขึ้นมาเป็น 103 เพ็นซี เมื่อมีข่าวการครอบกิจการในเดือนกันยายน 2546 ราคาหุ้นพุ่งขึ้นสู่ระดับ 168 เพ็นซี และทะยานสู่ระดับ 239 เพ็นซีในเวลาต่อมา

การที่ราคาหุ้น ManU ขยับขึ้นอย่างมหัศจรรย์ในเดือนกันยายน 2546 ก็เพราะมี ผู้กว้านซื้อเพื่อครอบกิจการ ตลาดกำลังจับตามองผู้ซื้ออย่างน้อย 3 ราย

รายแรก ได้แก่ บริษัทการลงทุน Cubic Expression อันเป็นของอภิมหาเศรษฐี ชาวไอริช จอห์น แม็กเนียร์ (John Magnier) และ เจ.พี.แม็กมานัส (J.P. McManus) ทั้งคู่เป็น เจ้าของคอกม้าอันมีชื่อเสียง Cubic Expression เดิมถือหุ้นใน ManU เพียง 11.4% ต่อมาเจรจา ซื้อหุ้นจาก BSKYB จนถือหุ้นรวม 23.15% นับเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่สุดของ ManU แต่ยังไม่สามารถควบคุมจัดการ ManU ได้

รายที่สอง ได้แก่ มัลคอล์ม เกล็สเซอร์ (Malcolm Glazer) นายทุนชาวอเมริกัน เจ้าของทีมฟุตบอลอเมริกัน Tampa Bay Buccaneers ซึ่งกว้านซื้อจนถือหุ้น ManU ถึง 9.70%

รายที่สาม ได้แก่ แฮร์รี ด็อบสัน (Harry Dobson) นายทุนเหมืองแร่ชาวสกอต ซึ่งถือหุ้น ManU 6.5%

นอกจากนี้ ยังมียอน เดอ มอล (Jon de Mol) นายทุนสื่อมวลชนชาวฮอลแลนด์ ซึ่งถือหุ้น ManU 4.1% และเดอร์มอต เดสมอนด์ (Dermot Desmond) มหาเศรษฐีชาวไอริช เจ้าของสโมสร Glasgow Celtic ถือหุ้นใน ManU 1.5% (ดูตารางที่ 2)

นับตั้งแต่ช่วงก่อนเปิดฤดูกาลแข่งขัน 2546/2547 ราคาหุ้น ManU มีความ อ่อนไหว ทั้งในคราวที่ ManU ขายเดวิด เบ็คแฮม แก่ Real Madrid และในคราวที่ปีเตอร์ เค็นยอน ings ตำแหน่ง CEO ไปอยู่ Chelsea ผู้ถือหุ้นจำนวนไม่น้อยไม่พอใจฝ่ายบริหารที่ยึดนโยบาย 'ซื้อแพง ขายถูก' โดยเชื่อว่า ManU ซื้อ ฮวน ซีบาสเตียน เวิร์น (Juan Sebastian Veron) แพง เกินไป (28 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง ต่อมาขายขาดทุน 13 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง) ส่วนการซื้อเดียโก ฟอรัลัน (Diego Forlan) ถึง 7.5 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง ก็ไม่คุ้มค่า ในขณะที่ซื้อแพง กลับขายเดวิด เบ็คแฮมในราคาต่ำเกินไป (25 ล้านปอนด์ สเตอร์ลิง)

ManU กำลังตกอยู่ใต้กระแสการควบกิจการ หรือ Takeover Threat อย่างปราศจากข้อกังขา บรรดาผู้ถือหุ้นรายย่อยที่เป็นแฟนพันธุ์แท้รวมกลุ่มเป็น *Shareholders United* รวมหุ้นได้เพียง 2% พยายามที่จะระดมหุ้นรายย่อยให้ได้ 10% โดยหวังว่าจะสามารถทานการควบกิจการ ManU ได้ (*The Financial Times*, November 13, 2003)

ManU เป็นสโมสรฟุตบอลที่น่าซื้อมากกว่า Fulham FC มากนัก บัดนี้มีผู้จ้องตะครุบ ManU การควบกิจการ ManU จะบรรลุผลหรือไม่ และใครซื้อ ManU เป็นเรื่องที่ควรติดตามข่าวต่อไป